עלון לילדים

מסביב לשלחן השבת

ויגש

בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ אָנוּ קוֹרְאִים אֶת סוֹף סִיפּוּר מְכִירַת יוֹסֵף. יוֹסֵף בָּחַן אֶת אַחָיו כְּשֶׁאָסַף אֶת בִּנְיָמִין, הָאִם הֵם יַפְקִירוּ אוֹתוֹ. וּכְשֶׁרָאָה שֶׁהֵם מוּכָנִים לִהְיוֹת עֲבָדִים בִּמְקוֹמוֹ, הֵבִין שֶׁאַחָיו חָזְרוּ בִּתְשׁוּבָה עַל חֵטְא שִׂנְאַת אַחֵיהֶם שֶׁחָטְאוּ בִּמְכִירָתוֹ, וְהוּא מִתְגַּלֶּה אֲלֵיהֶם בְּאָמְרוֹ: "אֲנִי יוֹסֵף, הָעוֹד אָבִי חָי".

יוֹסֵף שָׁלַח לָאָבִיו שְׁלִיחִים לְהַבִּיאוֹ אֵלָיו לְמִצְרַיִם, וְיַעֲקֹב שָׁמַע וְאָמַר: "רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חָי, אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת". יַעֲקֹב שׂוֹמֵעַ שָׁמְעָנוּ חַי. יוֹסֵף בֶּן הַזְּקוּנִים נָעָדֵר 22 שָׁנִים, שֶׁעָבְרוּ עַל יַעֲקֹב בְּצַעַר וּבְיָגוֹן: "וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם", וּפְסִקָה מִמֶּנּוּ הַנְּבוּאָה מֵרוֹב הָצַעַר, וְרַק עַתָּה - עִם הַבְּשׂוֹרָה "עוֹד יוֹסֵף חַי", חָזְרָה אֵלָיו: "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם". וְלָכֵן הוּא מְבַקֵּשׁ לְרָדֶת בְּמַהֵירוּת מִצְרַיְמָה - "בְּטֶרֶם אָמוּת", וְכָל נְסִיעָתוֹ הוּא בְּצִפִּיָּה וְגַעֲגוּעִים לִבְנוֹ. וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר הוּא הַגִּיעַ לְמִצְרַיִם: "וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל אָבִיו... וַיִּפֹּל עַל צַוָּארָיו". אוֹמֵר רַשִׁ"י: "אָבָל יַעֲקֹב לֹא נָפַל עַל צַוָּארֵי יוֹסֵף וְלֹא נָשַׁק". יוֹסֵף בְּהִתְרַגְּשׁוּת עָצוּמָה נוֹפֵל עַל צַוָּארֵי אָבִיו וּמְנַשְּׁקוֹ, וְיַעֲקֹב - קוֹפֵא בְּמְקוֹמוֹ, לֹא זָז וְלֹא מְנַשְּׁקוֹ! כֵּיצַד? אוֹמְרִים חז"ל שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן הָיָה גַּי חֲמִימָה וְיַעֲקֹב קָרָא אֶת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית. יַעֲקֹב קִבֵּל עַל עַצְמוֹ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וּכְשֶׁהוּא עָסוּק בְּכָךְ, אֶפְיְלוּ לְאַהֲבַת בְּנוֹ אוֹתוֹ לֹא רָאוּי

22 שָׁנִים - הוּא לֹא מַפְסִיק. כִּי אַהֲבַת ה' הִיא מַעַל הַכֹּל.

וּמִסְּבִיר הַמַּהֲרַ"ל מִפְּרָאג, שֶׁכָּךְ דֶּרֶךְ הַצַּדִּיקִים - כַּאֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּלֵב עַל דָּבָר שֶׁקּוֹרֶה לָהֶם - הֵם מֵיד מְבַטְּלִים שִׂמְחָה זוֹ לְהוֹדָאָה לַה' וּלְאַהֲבָתוֹ עַל שֶׁגָּרַם לָהֶם שִׂמְחָה זוֹ.

מִכָּאן נִלְמַד שֶׁבִּזְמַנֵּי שִׂמְחָה - נוֹדֶה לַה' שֶׁזִּכַּינוּ לָכָךְ. וּבְיוֹסֵף נִלְמַד מֵהֵי מִדַּת הַפְּנוּיָה הָרְצוּיָה בְּקְרִיאַת שְׁמַע - בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה לַה', בְּרִכּוֹת לִלֹּא מַחֲשָׁבוֹת אֲחֵרוֹת - לְכַוֵּון אֶת לִבֵּנוּ לְקַבֵּל עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם.

בדרך למקדש...

"עֲלוֹת הַמִּבְצָע"

"יְהוֹנָדָע", קָרָאתִי. "בֹּר", הוּא חִיֵּךְ אֵלַי וְאָמַר "בְּדִיּוּק סִיַּמְתִּי אֶת הַעֲבוֹדָה, רוֹצֶה לִלְמֹד יַחַד?". "בְּעֶרֶךְ", הִשְׁתַּבַּלְתִּי לוֹ. "מָה זֹאת אוֹמֶרֶת?" הוּא שָׁאַל.

"רָצִיתִי לִשְׁאֹל אוֹתָךְ עַל מֹשֶׁה שֶׁרָאִיתִי אֶתְמוֹל לְיַד הַמִּזְבֵּחַ", "מָה?" שָׁאַל יְהוֹנָדָע. "אֶתְמוֹל כְּשֶׁעָבַרְתִּי רָאִיתִי חוֹר לְיַד רִצְפַּת הַמִּזְבֵּחַ וּבְתוֹכוֹ אֵפֶר שֶׁל גְּחָלִים, מָה זֶה?" שָׁאַלְתִּי. "בֹּא, בֹּא נֵלֵךְ לְשָׁם" אָמַר יְהוֹנָדָע. הִתְקָרַבְנוּ. "כֵּן, בְּדִיּוּק לְזֶה הִתְכַּוַּנְתִּי" וְהִצְבַּעְתִּי עַל נֶקֶב בָּאֲדָמָה שֶׁהָיָה לְיַד רִצְפַּת הַמִּזְבֵּחַ וּבְתוֹכוֹ אֵפֶר גְּחָלִים. "זֶה", אָמַר יְהוֹנָדָע, "מְקוֹם תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ", "אֲנִי לֹא מֵבִין" אָמַרְתִּי. "תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן", הִסְבִּיר יְהוֹנָדָע, "זוֹהִי הָעֲבוֹדָה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁפּוֹתַחַת אֶת עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ. בְּכָל בֹּקֶר, כְּשֶׁהַשָּׁמֶשׁ עוֹד לֹא זוֹרַחַת, זוֹכֶה אֶחָד הַכֹּהֲנִים עַל יְדֵי "הַפִּיס" לְהָרִים אֶת הַדֶּשֶׁן מֵהַמִּזְבֵּחַ". "דֶּשֶׁן? מָה זֶה דֶּשֶׁן?" שָׁאַלְתִּי. "הַדֶּשֶׁן זֶה מָה שֶׁנִּשְׁאָר מִכָּל הַקְּרְבָּנוֹת שֶׁל הַיּוֹם שֶׁעָבַר אוֹתוֹ צָרִיךְ לְהָרִים מֵהַמִּזְבֵּחַ וְלָשִׂים בְּמָקוֹם "תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן", זֶה הֶחוֹר הַזֶּה שֶׁבְּצַד הַמִּזְבֵּחַ". "וְאֵיךְ עוֹשִׂים אֶת זֶה?" שָׁאַלְתִּי.

"הַכֹּהֵן קָרֵב לְמִזְבֵּחַ לְאוֹר הָאֵשׁ שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁהֵרֵי הַכֹּל עָדַיִן חָשׁוּךְ לְגַמְרֵי. רִאשִׁית הוּא מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר, וְאָז הוּא לוֹקֵחַ אֶת מַחְתַּת הַכֶּסֶף הַזּוֹ וְעוֹלֶה אֹתָהּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. בְּעֶזְרַת הַמַּחְתָּה הוּא מְנַפֶּה וּמְזִיז אֶת הַגְּחָלִים לְצַדֵּדֵי הַמִּזְבֵּחַ וּמְמַלֵּא אֶת הַמַּחְתָּה בְּגַחֲלִים וְיוֹרֵד אֹתָהּ בְּכֶבֶשׁ מִן הַמִּזְבֵּחַ, וּפֹה, בְּבוֹר, מְנִיחַ הַכֹּהֵן אֶת הַגְּחָלִים שֶׁבַּמַּחְתָּה. מְצֻוָּה זוֹ נִקְרֵאת "תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּחַ".

את התשובות לחידה, יש לשלוח לפקס: 08-6610015
או בדואר אלקטרוני: tairneri@gmail.com

עמוד
הסבירו את הביטויים שלפניכם
ואשימה עיני עליו
וַיֶּגַע לִבּוֹ
ארבע הידות
• תשובות
• חידת שבת:
• אלעזר בן מתתיהו
• מנלאוס
• פר השמן
• חידת שבת:
• אורי שילה
• בית אל

כותבי עלון לילדים: הרב יִשראל שנהב, ירדן נאור, תהילה יפרח

מה רבו מעשיך ה'...

(תהלים)

אִמָּא שָׁמְעָה אֶת קוֹל צַעֲדָיו שֶׁל יוֹנִי הַחוֹזֵר מִבֵּית הַסֵּפֶר. "שָׁלוֹם!" קָרְאָה כַּאֲשֶׁר פָּתַח אֶת הַדֶּלֶת, אוּלָם יוֹנִי לֹא עָנָה. הוּא נִכְנַס הַבַּיְתָה בּוֹכֶה וּמִתְיַפֵּחַ.

"מָה קָרָה חֲמוּדִי?" שָׁאֲלָה בְּרֹךְ וְנִגְּבָה אֶת דְּמָעוֹתָיו. "אֲנִי לֹא מוֹצֵא אֶת אֲדֵי הַכֶּלֶב", בֵּכָה "חִפַּשְׂתִּי אוֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם", "אַל תִּדְאַג חֲמוּד, הוּא בְּטַח הָלַךְ לְטַיֵּל וְיָשׁוּב בְּקָרוֹב". אִמָּא עָזְרָה לְיוֹנִי לְשַׁטֹּחַ אֶת פָּנָיו וְנָתְנָה לוֹ עוּגִיָּה כְּדֵי לְעוֹדְדוֹ. "אִמָּא, מַדּוּעַ יֵרְדוּת דְּמָעוֹת כְּשֶׁעָצוּבִים?" שָׁאַל יוֹנִי תּוֹךְ כְּדֵי אֲכִילָה.

"מֻמְ... זוֹ שְׁאֵלָה טוֹבָה וַאֲנִי לֹא כָּל כָּךְ יוֹדַעַת אֶת הַתְּשׁוּבָה", אָמְרָה אִמָּא "לִפְעָמִים אֲחֵרִי שֶׁבּוֹכִים מַרְגִּישִׁים יוֹתֵר שְׂמֵחִים וּרְגוּעִים". "גַּם אֲדֵי בּוֹכֶה עַכְשָׁו?" שָׁאַל יוֹנִי. "חַיּוֹת אֵינָן בּוֹכוֹת כְּשֶׁעָצוּב לָהֶן, אֲבָל יֵשׁ לָהֶן דְּמָעוֹת כִּי **נוֹזֵל הַדְּמָעוֹת** חָשׁוּב מְאֹד לִבְרִיאוּת הָעַיִן. הוּא עוֹשֶׂה בְּעֵקֶר מַמִּים וְיֵשׁ בּוֹ מְעַט מְלָחִים, וְגַם חֹמְרִים מְיֻחָדִים שֶׁמְּגִנִּים עַל הָעַיִן מִפְּנֵי חִיְדַּקִּים. הַדְּמָעוֹת מְיוּצָרוֹת בְּבֻלְּטוֹת **הַדְּמָעוֹת** שֶׁנִּמְצָאוֹת מִסָּבִיב לָעַיִן וּבְכָל פַּעַם שֶׁמִּמְצְמְצִים מוּפְרָשֶׁת כְּמוּת קְטַנָּה שֶׁל נוֹזֵל דְּמָעוֹת וְכָךְ הָעַיִן נִשְׁאֶרֶת לַחָה וְלֹא מִתְיַבֶּשֶׁת. אִם נִכְנַס מַשֶּׁהוּ לָעַיִן, כְּמוֹ אָבָק לְמָשָׁל, מוּפְרָשֶׁת כְּמוּת גְּדוֹלָה יוֹתֵר שֶׁל נוֹזֵל, שֶׁמְּסַיַּעַת לְשְׁטֹף אוֹתוֹ הַחוּצָה.

"טוֹב, אֲז אֲנִי שָׁמַח שֶׁלָּפְחוֹת אֲדֵי לֹא בְּכֵן כְּמוֹנִי" צָחַק יוֹנִי.

הסיפור שלי

כאב של פרידה

חלק א

שָׁחַר צִפְתָּה לְשִׁעוּר תּוֹרָה כְּבָר מִתְּחִלַּת הַיּוֹם, סוֹף סוֹף הֵם יִלְמְדוּ אֶת הַפָּרָשָׁה שֶׁבָּהּ יוֹסֵף יִתְוַדֵּעַ לְאֶחָיו, כְּמֻרוֹת שֶׁשָּׁחַר הַכִּירָה אֶת הַסִּפּוּר בַּעַל פֶּה, תָּמִיד הִיא מִתְרַגֶּשֶׁת מְאֹד מֵהַמִּפְגָּשׁ בֵּין הָאַחִים, תָּמִיד הִיא מִסְתַּקְרֶנֶת מֵחָדָשׁ. נָעִם, חֲבֵרָתָהּ לַשֻּׁלְחָן, הַקְנִיטָה אוֹתָהּ, "שָׁחַר, אַל תִּדְאֲגִי, אַף אֶחָד לֹא שָׂם אֶת הַסּוֹף, בְּסוֹף כֻּלָּם יִהְיוּ אַחִים אוֹהֲבִים" שָׁחַר הִסְמִיקָה בְּמִבּוֹכָה וְלָפְנֵי שֶׁהִסְפִּיקָה לַעֲנוֹת, הַמּוֹרָה נִכְנְסָה. "בָּנוֹת, אַתֶּן מוּכָנוֹת לְחֵלֶק הַכִּי מְרַגֵּשׁ?" שָׁאֲלָה. שָׁחַר הִתְיַשְּׁבָה בְּמְהִירוּת, כְּדֵי לֹא לְפַסְפֵּס מִלָּה. הַמּוֹרָה הֶחֱלָה לִקְרֹא בְּהִתְרַגְּשׁוּת, כַּאֲשֶׁר הִיא הִגִּיעָה לְרֶגַע הַגִּלּוּי שֶׁל יוֹסֵף עָמְדוּ דְּמָעוֹת בְּעֵינֶיהָ שֶׁל שָׁחַר.

הִיא הִרְגִּישָׁה שֶׁהִיא נִמְצֵאת שָׁם, עִם הָאַחִים, בְּרֶגַע הַשִּׂמְחָה וְהַכְּאֵב, שָׁחַר הָיְתָה שְׁקוּעָה בְּכָךְ כָּל כָּךְ כְּשֶׁלְּפֶתַע הִיא שָׁמְה לֵב שֶׁנָּעַם עוֹרְכָה מְהוּמָה סְבִיבָהּ. בְּמִקּוֹם לְהַקְשִׁיב לְמוֹרָה כְּלָל הָיוּ שְׁקוּעוֹת בַּלְּחִקּוֹת אֶת פָּנֶיהָ. אַחַת שֶׁחָקָה שֶׁהִיא בּוֹכָה, שְׁנֵיָה צָחֲקָה שֶׁהִיא מִזְדַּעְזַעַת, הַן חָשְׁבוּ שֶׁשָּׁחַר פָּשׁוּט מְשַׂעְשַׁעַת. שָׁחַר הָיְתָה נְבוֹכָה עַד עִמְקֵי נִשְׁמָתָהּ, הִיא לֹא הִתְכַּוְּנָה לְמַשֵּׁךְ תְּשׂוּמַת לֵב וְעַכְשָׁו כָּל הָעֵינַיִם מוּפְנוֹת אֵלֶיהָ. הַמּוֹרָה עָצְרָה וְהִבִּיטָה בִּרְצִינוּת בְּבָנוֹת הַמִּצְחֲקְקוֹת.

"אֲתֶן בָּטוּחַ חוֹשְׁבוֹת שֶׁהַסִּפּוּר הַזֶּה קָרָה כָּל כָּךְ מִזְמַן שֶׁהוּא כְּבָר לֹא נוֹגֵעַ לָנוּ? שֶׁבְּנֵימִינוֹ אֵין דְּבָרִים דּוֹמִים?" הִיא סָגְרָה אֶת הַחֻמָּשׁ, נָשְׁקָה לוֹ בְּעֲדִינוּת, הֵנִיחָה אוֹתוֹ עַל הַשֻּׁלְחָן, נֶאֶנְחָה וְהִמְשִׁיכָה: "אֲתֶן יוֹדְעוֹת מַהוּ כְּאֵב שֶׁל פְּרִידָה?" הַמּוֹרָה לֹא חִכְּתָה לִתְשׁוּבָה וְסִיְּמָה "לְשִׁעוּר הַבָּא, כָּל אַחַת שׁוֹאֶלֶת בְּמִשְׁפָּחָה שְׁלָה מַהוּ כְּאֵב שֶׁל פְּרִידָה, בְּהַצְלָחָה". שָׁחַר חָזְרָה מֵהַרְהֹרֶת לְבַיִת, כָּל הַשִּׁעוּר הִשְׁתַּנֵּה, עַכְשָׁו הִיא צְרִיכָה לִשְׁאֹל מַהוּ כְּאֵב שֶׁל פְּרִידָה. בְּמִקּוֹם לְהַמְשִׁיךְ הַבַּיְתָה הִיא פָּנְתָה לְבַיִת שֶׁל סַבְתָּא. "שָׁחַר, מְתוּקָה" סַבְתָּא שָׂמְחָה לִרְאוֹת אוֹתָהּ, "מָה קָרָה?" שָׁחַר סִפְּרָה לָהּ בְּמְהִירוּת אֶת הַשְׁתַּלְשְׁלוּת הָאֵרוּעִים. "יַצְדִּיק כְּשֶׁאַבָּא אֲלֵי" סַבְתָּא חִיְּכָה בְּעֶצֶב, "בְּזְמַן הַמִּלְחָמָה, הָיוּ הִפְצָצוֹת לְלֹא הִפְסָקָה, אֲנִי הָיִיתִי יְלָדָה קְטַנָּה, מִי שֶׁתָּמִיד עוֹדֵד אוֹתִי וְשָׁמַר עָלַי הָיָה אָחִי הַבְּכוֹר, יִצְחָק". סַבְתָּא נֶאֱנְחָה בְּכֵאֵב, "אַבָּא וְאִמָּא הָיוּ עֲסוּקִים בְּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ, וְיִצְחָק הָיָה עָסוּק בְּלְשַׂמֵּחַ אוֹתָי".

שָׁחַר עָצְרָה אֶת סַבְתָּא "אֲבָל סַבְתָּא, אֶת דּוֹד יִצְחָק אֲנִי מַכִּירָה, אִיפֹה כְּאֵב הַפְּרִידָה?" סַבְתָּא לְטָפָה אֶת רֹאשׁ שֶׁל שָׁחַר וְהִמְשִׁיכָה, "יִצְחָק הָיָה בָּחוּר חָסֹן, הַהוֹרִים לֹא הִרְשׁוּ לוֹ לָצֵאת מֵהַבַּיִת כְּדֵי שֶׁיָּסַח וְחָלִילָה לֹא יִחְטְפוּ אוֹתוֹ' לָצֶבָא, כָּכָה הָיוּ עוֹשִׂים, פָּשׁוּט חוֹטְפִים. וְאז פַּעַם אַחַת שָׁמַעְנוּ דְּפִיקוֹת חֲזָקוֹת בַּדֶּלֶת..." סַבְתָּא עָצְמָה עֵינַיִם, נִרְאֶה הָיָה כִּי הִיא חוֹוֶרֶת לְיָמִים רָגִּזָה, לְמַלְחָמָה, לְדְפִיקוֹת בַּדֶּלֶת... "לְבַיִת נִכְנְסוּ 2 חַיָּלִים בְּמַדִּים, הֵם יָדְעוּ מָה הֵם מְחַפְּשִׂים, הֵם תָּפְסוּ אֶת יִצְחָק בְּשְׁתֵּי יָדָיו, לָקְחוּ אוֹתוֹ בְּחוּזְקָה הַחוּצָה, אֲנִי הִבַּטְתִּי אֲלֵיו בְּפַחַד, הוּא רַק חִיֵּךְ אֲלַי בְּבִטָּחוֹן וְהַדֶּלֶת נִטְרְקָה" סַבְתָּא שְׁתְקָה. שָׁחַר הָיְתָה בְּמֶתַח, הִיא רַק שְׁאֲלָה אֶת עַצְמָהּ "מָה קָרָה לוֹ? לְאָן לָקְחוּ אוֹתוֹ? אֵיךְ הֵם יָדְעוּ לְבוֹא אֲלֵיו? וַהֲכִי חָשׁוּב, **מָתַי הוּא חֹזֵר?**"

המשך בגיליון הבא...

גיליון מיוחד
מאמר מפי הרב ניר בן ארצי שליט"א
לזכות בבוקר מסיבת חיים ולדר
לעילוי נשמת הלכות
להצלחת בבוקר מסיבת
ר' חנן חסן

תאיר נרי

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

בס"ד, גליון מס' 35

פרשת **ויגש** ט' בכסלו תש"ע

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

משרד הביטחון והישיבות - היהיו לעץ אחד?

ההתגוששות שהייתה לאחרונה בין שר הביטחון לראשי ישיבות ההסדר, אינה אלא סימפטום להתגוששות גדולה יותר שיש במדינה, על דמותה ואופייה של המדינה. האובססיביות סביב הקפאת ההתנחלויות, עד הקמת יחידות צבאיות מיוחדות שיעודן לגלות ולהרוס כל בניה בלתי חוקית מזכירה לנו ומחזירה אותנו שנים אחורה לתקופות לא נעימות, עוד מזמן קום המדינה כששלטון מפא"י רדף את מתנגדיו מהימין, ואילץ רבים מהעולים לעבוד בשבת.

הקב"ה מצווה את הנביא יחזקאל (בהפטרת השבת, יחזקאל לז) לקחת שני עצים ולכתוב על אחד מהם "ליהודה ולבני ישראל חבריו", ועל השני "ליוסף עץ אפרים ובית ישראל חבריו", ולקרב את שני העצים אחד לשני, עד שבנס הם יהפכו לעץ אחד. מסביר המלב"ם מהו הנמשל כאן שצריך להסביר לעם ישראל: יוסף ואפרים מחד ויהודה מאידך מבוטאים בשני המשיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד. באחרית הימים יתקבצו כל אנשי ישראל, בתחילה תחת דגל משיח בן יוסף שיקבץ נידחי ישראל ויולחם מלחמות ה', כאשר יהודה יסכים ויקבל את ההנהגה והם יהיו יחד עם אחד ובאופן ניסי. בשלב שני, יתחברו כולם שוב בדרך ניסית אך תחת הנהגת יהודה - על ידי משיח בן דוד. כאן הנביא מבאר את שלבי הגאולה: **א.** "הנה אני לוקח את בני ישראל מבין הגויים אשר הלכו שם וקבצתי אותם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם" (קיבוץ גלויות). **ב.** "ועשיתי אותם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל (הקמת המדינה) ומלך אחד יהיה לכולם למלך (מלך סתם, ללא זהות), ולא יהיו עוד לשני גויים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד" (למרות שיהיו לא מעט סיבות שכן יתחלקו). **ג.** "ולא יטמאו עוד בגלוליהם... והושעתי אותם... וטהרתי אותם והיו לי לעם ואני אהיה להם לאלוקים" (מהלך של חזרה בתשובה). **ד.** "ועבדי דוד המלך עליהם (מלך המשיח) ורועה אחד יהיה לכולם (גם זה בדרך הנס) ובמשפטי ילכו וחוקותיי ישמרו ויעשו אותם".

הנה מכל התיאור ברור כי אין הכרח למחלוקת, לויכוח או התגוששות בין משיח בן יוסף למשיח בן דוד, ואדרבה, קומת משיח בן דוד נבנית על קומת משיח בן יוסף!

התקיימות נבואת יחזקאל בימינו

ומכאן לפרשיה בה פתחנו. אם נתבונן עמוק יותר על הויכוח הציבורי היום, נוכל לזהות את תקופתנו דווקא כמתוארת בשלב ג' שבנבואה - כלומר, במהלך של חזרה בתשובה, שדווקא היא יוצרת "איום" בדמיון של מי שעדיין לא חזר בתשובה, אשר מנסה בכל דרך להמשיך ולהחזיק במלכות כאשר הוא יודע כבר בעומק ליבו ש"עבדי דוד" יהיה "מלך עליהם".

יהודה אשר נשלח ע"י יעקב לגושן - לבנות בתי מדרשות ותלמודי תורה לא היווה איום על מלכותו של יוסף אלא השלמה. יוסף יודע שללא בית המדרש אין קיום לעם ישראל ולעולם כולו. גם היום, ישיבות ההסדר והישיבות הגבוהות רק מחזקות ומקיימות את צה"ל ומדינת ישראל. גם המחלוקת שנראית כחריפה, אין לה שורש אמיתי אלא זהו מאבקו של היצר הרע שהולך ומאבד שליטתו בעולם בכלל ובארץ ישראל בפרט. עם ישראל חוזר בתשובה! עם ישראל מתכונן, מצפה ומייחל ל"דוד עבדי נשיא להם לעולם" ואז יגיע השלב החמישי והאחרון "והיה משכני עליהם והייתי להם לאלוקים והמה יהיו לי לעם" (בניין בית המקדש).

עלינו לנסות לדלג מעל המחלוקות, להתקדם קדימה בחזרה בתשובה אמיתית עד שנזכה בקרוב לאורו של משיח בן דוד ובניין בית המקדש "וידעו הגויים כי אני ה' מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם לעולם".

יש לך פרשיות?
בוא לבחור להם בתים מהודרים!
תפילין בית א'
1-800-795554
www.tefillin.co.il
02-9975158

הישיבה הגבוהה "רינת ישראל" בתלמים
בראשות הרב דוד דרשן הכהן שליט"א
מחדשת את פניה בשנת הלימודים תש"ע
שיעורי עיון בשיטה הספרדית
ע"י רמ"מים מישיבת "כסא רחמים"
לימודי בקיאות, בהסכם ובהיקף נרחב, מלווה בבחינות
מסלול לימודי רבנות הכולל תעודת "יורה יורה"
למעוניינים ימשיכו קורסים: במיקוח/שחיטה/מלים - עיוני ומעשי
הישיבה מיועדת לבוגרי ישיבות קטנות ותיכוניות, בוגרי החינוך העצמאי והדתי-לאומי יחד
יחס אישי, חם ומסור
לפרטים: 054-9900574

זמני שבת
כניסת שבת
ירושלים 16:06
ת"א 16:21
ב"ש 16:22
חיפה 16:09
צאת שבת
ירושלים 17:21
ת"א 17:23
ב"ש 17:24
חיפה 17:20
יוצא לאור ע"י
תאיר נרי
בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א
מושב תלמים 26 ד.נ. לכיש דרום 79315
טל. 590-599-599-1 פקס. 08-6610015
דוא"ל: tairneri@gmail.com

מאורות ישראל
גם עשבים נובלים אפשר להחיות
אם יודעים להשקות את השדה
במקור צמיחתם.
הגרי"ש אלישיב זצ"ל

לאור ההלכה - מפסקי מרן הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו שליט"א

מהלכות גניבה וגזילה

אסור לגזול או לגנוב בין מישראל ובין מגוי. ולא עוד אלא שגזל הגוי קשה ביותר, חדא משום שבוודאי לא ימחל לו, ועוד שגורם שהשר העליון של העכו"ם גונב וגוזל שפע עליון קדוש הנשפע לישראל מלמעלה מידה כנגד מידה. ויש בזה עניינים עמוקים ולכן יש להיזהר מזה מאוד. (לשון בא"ח כי תצא ז, דרכי הלכה על סי' קפד ס"ק א)

אם הוא דבר מועט כל כך שאין מי שיקפיד עליו כלל, כגון לקחת קיסם מהחבילה לחצוץ בו שיניו מותר, ואף זה אוסר בירושלמי ממידת חסידות. (שו"ע שנט' סע' א, שם שם ב)

לדעת הרב קיצור שולחן ערוך (גנצפריד) איסור "לא תתאה" הוא במחשבה ואיסור "לא תחמוד" הוא במעשה ובשניהם האדם חושב כיצד יעשה השתדלות והפצרה שהשני יסכים למכור לו. לדעת הרמב"ם חמדה היא מעשה ממש, כגון שהפציר בו בדיבור ושלח לו אנשים שישפיע עליו למכור, ולדעת הראב"ד כל האיסור מתקיים רק אם מתכוון לקחת את החפץ בעל כורחו. אולם, אם אדם רק חושב ומתאווה בליבו שבעל החפץ יתרצה למכור לו, אינו עובר ב"לא תתאה". ויש לדעת שאיסור זה גם אם מפציר בחבירו שיתן לו את החפץ מתנה, ואף אם מדובר בחפץ של קודש. (רב ברכות אות לק סעיף ב, שם שם ג)

מצוות עשה על הגוזל להשיב את הגזילה עצמה אם היא בעינה ולא השתנתה, ואם נשתנתה או אבדה יוצא ידי חובתו בנתינת דמים כמו שהייתה שווה בשעת הגזילה. אמנם אם הגזלן נשבע לגנזל שאינו חייב לו ואח"כ חזר והודה, חייב לחפש את הבעלים ולרדוף אחריהם עד שיחזיר להם. ובכל מקרה כשמחזיר את הגזילה לא ימחל עוונו עד שיבקש מחילה מהנגזל. (רמב"ם הל' תשובה פ"א ה"א, שם שם ד)

אדם שגזל ורוצה לחזור בתשובה ויש חשש שאם יוודע לו שצריך להחזיר את כל מה שגזל ימנע ולא ישוב, יש לשאול שאלת חכם אם צריך להחזיר. (שם, שם ה)

מי שנתחלפו לו כליו בבית המרחץ וכד', כגון שהחליף נעלו עם אחר, הרי זה לא ישתמש במה שבא לידו ואינו שלו. אמנם, אם המחליף החליף בכוונה שלקח נעל חדשה ושם במקומה נעל ישנה וכד', מותר לשני להשתמש בנעל הישנה. ואם יש חשש שמא הוחלפה בשגגה - אסור לשני להשתמש בישנה. (עי' בא"ח כי תצא י שם, שם ו)

נערך בידי הרב טל חיימוביץ'

חדש! פורטל הדף היומי

האתר שמשש ככבה מרכזית עבור כל הפרסומים המיועדים ללומדי הדף-היומי וכולל פונקציות נוספות רבות לטובת לומדי הדף היומי:

סיכומים, מבוקשות, שו"ת, מיזונים, מאמרים, אוברות, מבא אברוכא, לוח-שיעורים, פורום ועוד....

http://www.daf-yomi.com

חכמת חיים - מתוך "עצות מהחיים" - מאת חיים ולדר

אחיך עמך

ייתכן שכבר איננו מתרגשים משום שהתרגלנו, אך מה שקורה ברי־כוזי האוכלוסייה החרדית, הוא מחזה מדהים בקנה מידה עולמי. מה שניכר לעין הוא מרכזי חלוקת המצרכים. עשרות אלפי טונות של מוצרים מחולקים חינם לכל דורש. לפתע צצים להם ארגוני חסד שלא שמעת עליהם, ואתה רואה - הם פועלים, הם מסיימים, זה לצד זה, ואנחנו הולכים לנו ואפילו לא מסובבים את העיניים, כביכול מדובר במחזה הטבעי ביותר בעולם.

זהו רק קצה הקרחון שמבצבץ מעל פני השטח. תחתיו רוחשת כוורת שלמה של פעילות אישית, משפחתית, כספים שעוברים ומחליפים ידיים, הלוואות, סיוע חומרי, פיזי ונפשי, המתבצע בעיקר על ידי אנשים פרטיים המסיימים זה לזה. ארגון פה וארגון שם עדיין אינם יכולים ליצור "מציאות של חסד". כדי ליצור מציאות כזו, חייבת החברה כולה לנהוג בדרך של הנתינה. תחושת המחויבות של אדם לזולתו היא היוצרת את המושג "קהילה". ואין חוק שיכול ליצור מציאות כזו - מלבד חוקי התורה.

חסד מכל הלב

בתקופה האחרונה מצאתי עצמי נתקל בעשרות רבות של מקרים שבהם איש או אישה מכתתים רגליהם כדי לדאוג לתמיכה או למוצרים למען זולתם. אתה עומד ומתפעם כיצד מוצאים אנשים אלה את הזמן ללכת, לבקש, להתרים, לדבר על לב זולתם ולהוציא ממנו כדי להעניק לאחר. יש בהם כאלה שיכולים היו, על פי כישרונם והחן הטבעי שלהם, לערוך מגביות בעבור מוסדות ואפילו בשביל ארגון הג'וינט. הם פשוט אינם יודעים איך לצאת ממך בידיים ריקות - אבל הם עושים את תפקידם בשקט, בצניעה, שלא על מנת לקבל פרס, גם לא בבקשת כבוד והערכה. כאלה יש מאות אלפים, ללא תיאום ביניהם וללא ארגון שיאגד אותם. בעלי כושר הארגון ביניהם גדלים והולכים, עד אשר הם הופכים לארגוני חסד כדוגמת "עזר מציון" ו"עזרה למרפא", אך בתוכם הם נותרים אנשים פשוטים שכל רצונם הוא לסייע.

כשאנו אומרים את המשפט "עולם חסד יבנה", אנו מתרגלים לחשוב על הארגונים הגדולים ושוכחים את עצמנו, אנשי היום-יום, שרק בהשתתפות פעילה מצידנו יכול להתקיים עולם כזה.

כשאנו אומרים את המשפט "עולם חסד יבנה", אנו מתרגלים לחשוב על הארגונים הגדולים ושוכחים את עצמנו, אנשי היום-יום, שרק בהשתתפות פעילה מצידנו יכול להתקיים עולם כזה.

חסד "נקי"

חסד בגופו. גם הוא הולך ונעשה אינסטנט. שלם בכרטיס אשראי, חתום על הוראת קבע - וקבל תעודה ממוסגרת על היותך "עמוד החסד" או אפילו "נציב" כלשהוא. היצר הרע איתר את ה"חולשה" המקננת אצל כל יהודי לעשות חסד, לפיכך מצא את השיטה שבה יוכל כל יהודי לעשות חסד, אך לא להיות "בעל חסד". השיטה החדשה יכולה לגרום ליהודי לתרום מאות שקלים ל"הכנסת אורחים", אך להימנע מלתת לאורח לא מלהיב במיוחד את מפתן הבית.

נקודה למחשבה.

דור ללא עמל

"חסד בגופו" אינו אומר להסתפק בעני שמושיט לך את ידו, אלא לתור ולחפש את זה שאינו מעז להושיט יד.

"חסד בגופו" אומר, לעשות משהו שלא נוח לך במיוחד, משהו שהיית נותן למישהו כפליים כדי שהוא יעשה בשבילך את העבודה ה"שחורה". לבקר בבית חולים לא נעים - אז למה להסתפק בתרומה ל"עזר מציון" כדי שיעשו למעננו את המצווה?

אנו מצווים לעשות חסד, לבנות חסד, לא רק לסייע בכך שהחסד ייעשה.

מעבר למחויבות האישית של כל אדם, יש כאן גם עניין חינוכי מדרגה ראשונה. שימו לב שהתרגלנו לחיות באינסטנט. בסוכות אנו קונים "סוכה לנצח", וארבעת המינים מתוך קופסא סגורה. שעון השבת הרחיק מאיתנו מפגשים תכופים עם שמירת השבת. שאלו את הילדים מהי מליחת בשר, לא כולם יבינו על מה מדובר. אפילו עניין המעשרות מגיע "בילט אין" עם הירק בפנים. אז מה נשאר לנו?

למעוניינים בפגישה עם **הרב ניר בן ארצי שליט"א** להתייעצות וברכה

ניתן להתקשר לטל' 1-599-599-590 בין השעות 10:00 ל-15:00 בימים א'-ה'

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

התכנית האלוקית של יוסף

מעשי יוסף בפרשתינו ובפרשה הקודמת נראים בראשונה תמוהים ואף קטנוניים, אך צריך לדעת כי יש פה חשבון אלוקי וכל מה שעשה יוסף לאחיו כאשר באו למצרים לשבור אוכל, היה ע"פ רוח הקודש שהייתה עמו. יוסף הבין את תפקידו בעולם ועשה אותו כראוי. כאשר ניגש אליו יהודה, הוא ניגש עם כעס נוראי ועם נכונות להחריב את כל מצרים ולהרוג את יוסף. אך יוסף לא ענה לו, ומאידך תגובותיו לא באו מתוך שנאה או רוע לב. אמנם יהודה היה שרוי בכעס, אך למולו עמד יוסף שהיה מלא לבביות וללא שנאה ויצר הרע. והנה דווקא מזה יהודה נלחץ יותר.

בדרך כלל כאשר שניים רבים, כל אחד צועק על השני, ואז המריבה הולכת ומתלבה. אך אם יש צד אחד שאינו מגיב, הצד הכועס לאט לאט נרגע. כדי שתהיה מריבה צריכים שני צדדים שידברו ויכעסו אחד על השני, אך כאן, כיוון שיוסף לא הגיב ולא הייתה לו שום שנאה בלבו, על כן לא התפתחה בין יהודה ליוסף מריבה.

גדלותו של יוסף - האמונה!

וכאן ניכרת גדלותו של יוסף! יוסף אשר ידע את האמת לעומת יהודה, לא היה בו רגשי נקם, למרות שסבל מאחיו כבר מילדותו. יוסף הרי סבל עיוויים קשים כשזרקוהו לבור ומכרוהו אח"כ לישמעאלים. הוא היה שתים עשרה שנה בבור במצרים, בתנאים קשים, אכל לחם יבש ומעופש, שתה מים לא נקיים, ובנוסף לכל, בחברתו היו גויים פושעים ורשעים. יוסף היה צדיק בין רשעים בתוך הכלא המצרי, אך היה מוגן ושמור ה' היה איתו. למרות כל הסבל שעבר, יוסף לא שנא את אחיו ולא רצה להתנקם בהם, וכל זאת רק בשל האמונה העילאית החזקה מאוד בקב"ה שהייתה לו. למרות הכל, בזכות האמונה הוא קיבל את כל הייסורים, הבושות, ההכפשות והאיומים, באהבה.

אך עם כל זאת עלינו לנסות להבין מדוע היה צריך יוסף להתנכר לאחיו?

ובכן, לכך יש כמה סיבות:

א. אם בפעם הראשונה, כאשר הגיעו האחים למצרים, יוסף היה מגלה את עצמו לאחיו, כל המפגש היה נראה כמשהו פשוט וללא ערך מיוחד.

ב. יעקב שהיה בארץ כנען לא היה מאמין שזה יוסף, לאחר כעשרים שנים של ניתוק, פתאום אומרים שיוסף במצרים, איך יתכן הדבר הזה?!

ג. מפגש כזה היה משאיר את אחי יוסף עם שנאה פנימית אליו, ואת יוסף עם הכאב על הסבל שסבל בגללם ולא הייתה נוצרת אחדות בין האחים. דווקא בגלל ההתנכרות התעוררו הם לעשות תשובה.

כלומר, מהלך ההתנכרות של יוסף אשר היה על פי רוח הקודש, גרמה לאחים לעשות חשבון נפש על חטאם במכירת יוסף, זיככה אותם והורידה אותם מעוצמתם הגדולה לענווה והכנעה. בנוסף לכך, יוסף היה צריך כאילו "להתעניש" את אחיו על מה שעשו. ואכן, כל מה שעשה יוסף לאחיו הסיר ממנו את כל כאב הייסורים הקשים שעבר כל השנים, וכך נסללה הדרך של כולם לאחדות הלבבות ולאיחוד כל המשפחה מחדש - במצרים.

כל מה שעשה יוסף לאחיו הסיר ממנו את כל כאב הייסורים הקשים שעבר כל השנים, וכך נסללה הדרך של כולם לאחדות הלבבות ולאיחוד כל המשפחה מחדש - במצרים.

יחד עם זאת, כל התסבוכת שהגיעה ליעקב הייתה כדי לעוררו משנים רבות של אבל על יוסף, ולתת לו רמזים להבין כל מה שקורה עם הכסף ובנימין שמשהו הקשור ליוסף מתרחש במצרים. מכל זאת אנו חייבים לקחת מוסר ולהבין, שהדרך לגשר ולחבר בין שניים שאין ביניהם הבנה היא הדיבור הנעים והפתוח. יהי רצון שנזכה כולנו להתאחד ולקבל יחד כולם את מלך המשיח שיתגלה בקרוב וברחמים.

מאור התורה - הרב אהרן אליהו שליט"א

השמחה פוקחת עיניים

יוסף אומר לאחיו, "אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה", אך מיד מוסיף: "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הֵנָּה, כי למחיה שָׁלָחני אלקים לפניכם". לכאורה יוסף סותר את עצמו, כי מצד אחד אומר להם שהם מכרו אותו, ומאידך אומר להם שה' שלח אותו למצרים. אכן אפשר לבאר זאת כך: אמנם אתם מכרתם אותי, אך דעו לכם ש**צריך כל יהודי לראות את כל אשר עבר עליו מיום הוולדו עד יום שבו הוא עומד, כמהלך אלוקי, שכולו חסד לטובתו. ואילו על העתיד יש לראות כדברים אשר בידו לשנות, בבחירתו המלאה.**

בעולם, הייתי צריך להיות במצרים ששם ירד שפע ואכין מהשפע עבורכם. אלא שאם כך הוא, מדוע אומר להם יוסף: "ועתה אל תעצבו", כלומר קודם לכן היה לכם מקום להתעצב.

אל תעצבו

לפי האריז"ל, אומר יוסף לאחיו כך: "אל תעצבו", וממילא לא יחר לכם הדבר שמכרתם אותי למצרים, כי כשתהיו בשמחה, תשרה עליכם שכינה - שאינה שורה מתוך עצבות - ואז תתבוננו ותבינו שהכל מהלך אלוקי, כי "למחיה שלחני אלקים לפניכם". אם כן, יש להבין שהמילה "ועתה" באה לומר, שעד כה היה להם מקום להיות בעצבות, והשכינה לא תהא עמהם, וזאת מאחר שחטאו ופשעו במעשיהם נגד אחיהם בחטא גדול ונורא, ועל זה התייסרו כל כך הרבה. אך מרגע שאמר להם "ועתה אל תעצבו", זהו הזמן שהאיר להם ה' לראות את חסדו. וזהו שנאמר: "להגיד בבוקר חסדך", על מה שבלילה נראה כחושך ורע, "ואמונתך בלילות".

יסוד בהנהגת ה' בעולמו

וכאן נלמד יסוד גדול בהנהגה האלוקים בעולם. על כל העבר, יש להתבונן ולראות בבחינת "ועתה אל תעצבו", כי כלכל מהלך אלוקי ולטובה. אך על העתיד אין להתבונן כך, אלא יש לאדם בחירה ובכוח בחירתו יכול לנהוג לכאן או לכאן, וצריך הוא להתאמץ להתקרב לה' ולקיים מצוותיו ולהתפלל ולבקש כל אשר רוצה מאת ה'.

צריך כל יהודי לראות את כל אשר עבר עליו מיום הוולדו עד יום שבו הוא עומד, כמהלך אלוקי, שכולו חסד לטובתו. ואילו על העתיד יש לראות כדברים אשר בידו לשנות, בבחירתו המלאה.

ובקרוב, כשתבוא גאולתנו, יתגלה לכל - מכל המעשים שעברו בתולדות עמנו ותולדות כל יהודי - שאין פרט שלא היה מושגח ומכוון למהלך ענק, אלוקי, להביא גאולה לעם ישראל. במהרה בימינו אמן.

פרפראות לתורה

"אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו" (מה, ג)

יהודה היה טוען בפני יוסף: אמנם הצדק איתך, בנימין גנב את הגביע וראוי הוא לעונש, אולם אביו הזקן הרי לא עשה כל רע ואין כל עונש מגיע לו; והנה כאשר אתה נוטל את בנימין, הרי זה העונש המר והקשה ביותר לגבי האב החף מפשע, ונמצא שאתה מעוות עליו את הדין. בתחילה לא היה יכול יוסף להשיב תשובה על כך. אולם עכשיו, לאחר שנתוודע להם, השיב מיד על הטענה הזאת: "אני יוסף" - אני הוא יוסף שמכרתם אותו בגלל חטאו נגדכם, אבל "העוד אבי חי" - האם עצר אבא כח לעמוד בצערו הגדול שגרמתם לו? אם אני חטאתי נגדכם, מה היה אבא אשם בכך, שציערתם אותו כל כך במשך עשרים ושתים שנה? אותה שאלה ששאלתם אותי - הריני חוזר ושואל אתכם...

(הגר"י בלזר ז"ל)

והיה כראותו כי אין הנער ומת (מד, לא)

יתכן, כי באם נספר לו את האמת לאמיתה, שבנימין עשה מעשה גניבה, יתגבר אבא על עצמו ויסכים לכך, שראוי הוא לעונשו; לפי שאבא הוא צדיק גדול ואיש אמת. אולם, לא תהינה לנו בכלל האפשרות, לספר לו את הדבר הזה, כי לכשיראה אותנו חוזרים בלי בנימין - "והיה כראותו כי אין הנער" - מיד יגוור מחמת גודל הצער, בטרם יהא סיפק בידינו לספר לו את סיבת הדבר...

(אוהל יעקב)